AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 20 december 1974

aan de Lid-Staten inzake de bescherming van vogels en hun woongebieden

(75/66/EEG)

1. Het actieprogramma van de Europese Gemeenschappen inzake het milieu, dat op 22 november 1973 door de Raad (1) werd goedgekeurd, omvat in deel twee onder titel II, hoofdstuk I, verschillende acties tot behoud van het natuurlijk milieu. Paragraaf B f), van dit hoofdstuk vermeld in het bijzonder een specifieke actie met betrekking tot de bescherming van vogels en van bepaalde andere diersoorten.

2. De belangrijkste conclusies van een voor rekening van de Commissie door de „Zoologische Gesellschaft van 1858" te Frankfort a/M, in overleg met de voornaamste betrokken internationale organisaties, onder verantwoordelijkheid van Prof. DDr. Bernhard Grzimek, uitgevoerde studie kunnen als volgt worden samengevat :

   a) van de ongeveer 408 vogelsoorten die in de Gemeenschap in het wild voorkomen, vertonen 125 soorten een toeneming van het aantal exemplaren, terwijl 221 soorten een vermindering te zien geven die in vele gevallen zeer snel verloopt. Het aantal in de laatste decennia uitgeroeide soorten verschilt van de ene Lid-Staat tot de andere : b.v. 32 in Italië, 17 in Duitsland, 6 in België. Voor de Gemeenschap in haar geheel bedraagt het aantal met uitroeiing bedreigde soorten 58. De overeenkomstige cijfers voor de Lid-Staten afzonderlijk liggen over het algemeen evenwel aanzienlijk hoger.

   b) de voornaamste oorzaken van de te hoge sterfte bij de achteruitgaande vogelsoorten zijn :

      — een te intensieve vangst door de mens (jacht, vogelvangst, enz.) in enkele Lid-Staten en in de meeste betrokken derde landen,

      — een verlies aan woongebieden, als gevolg van bepaalde terreinwerkzaamheden (drooglegging, onverantwoorde ruilverkaveling, stadsontwikkeling, toeristische ontwikkelingen, enz.),

      — vergiftiging van het voedsel en verontreiniging van het milieu der vogels.

   c) Gezien de belangrijke rol die de vogels spelen bij het behoud van het ecologisch evenwicht wordt de kwaliteit van het natuurlijke milieu ernstig aangetast door de te grote sterfte van ongeveer de helft der inheemse vogelsoorten in Europa. Deze aantasting beperkt zich overigens niet tot die landen waar de vogels onvoldoende worden beschermd, doch strekt zich evenzeer uit tot de overige landen, met name tot de gebieden die in de trekzone van de trekvogelsoorten liggen. Het gaat dus om een typisch grensoverschrijdend en internationaal milieuprobleem waarvoor afzonderlijke, op nationaal vlak getroffen maatregelen geen oplossing kunnen bieden.

   d) Behalve de schadelijke uitwerking op het ecologisch evenwicht brengt de te hoge sterfte van ongeveer de helft der vogelsoorten voor een aantal economische sectoren, in het bijzonder voor de landbouw en het toerisme, niet te verwaarlozen negatieve consequenties mede. Dit zelfde geldt eveneens voor verscheidene gebieden der wetenschap (ornithologie, ethologie, biologie, ecologie, sociologie, enz.). De negatieve gevolgen die een redelijke beperking van de vogelvangst voor sommige economische soorten mee zou brengen (met name voor de industrie en de handel in jachtwapens en -munitie) moeten daarentegen niet overschat worden.

   e) De vogels vormen een belangrijk element in de kwaliteit van het bestaan zoals deze wordt ondervonden door grote lagen der Europese volkeren en zij vormen het voornaamste contact met de natuur voor velen, en met name voor de stadsmensen. Ook ziet de publieke opinie de trekvogels meer en meer als een gemeenschappelijk erfgoed en niet als het uitsluitend eigendom van het land waar zij zich op een gegeven moment bevinden.

3. De bescherming van vogels en van bepaalde andere tot de wilde flora en fauna behorende soorten zou reeds aanzienlijk kunnen worden verbeterd indien de Lid-Staten zouden toetreden tot de internationale Conventie voor de bescherming van vogels, die in oktober 1950 te Parijs werd aangenomen en tot de Conventie inzake het behoud van „natte gebieden" van internationale betekenis, in het bijzonder als woongebied voor het waterwild, die in 1971 te Ramsar aanvaard werd.

4. De internationale Conventie voor de bescherming van vogels, die in 1950 te Parijs werd aangenomen, vervangt en verbetert de Conventie voor de bescherming van voor de landbouw nuttige vogels, welke in 1902 eveneens te Parijs door 12 Europese

(1) PB nr. C 112 van 20. 12. 1973, blz. 1.

staten werd aanvaard. In tegenstelling met de overeenkomst van 1902 is die van 1950 in hoofdzaak geïnspireerd door ecologische overwegingen, hoewel in artikel 5 een etisch element wordt ingevoerd en wel door het verbod om vogels onnodig te doen lijden. Deze Conventie is zonder uitzondering van toepassing op alle in het wild levende vogels. Zij beoogt met name alle vogelsoorten gedurende hun voortplantings- en trekperiode een vergaande bescherming te bieden. De met uitroeiing bedreigde soorten, en die welke van „specifiek belang" zijn, worden het hele jaar door beschermd. Uitzonderingen op de bepalingen van deze overeenkomst kunnen de aangesloten staten worden toegestaan in geval bepaalde soorten door een te groot aantal exemplaren schadelijk voor de landbouw zouden kunnen worden. Deze Conventie is sedert 17 januari 1963 van kracht.

5. De Conventie inzake „natte gebieden" van internationale betekenis, in het bijzonder als woongebied voor het waterwild, is op 2 februari 1971 aangenomen door een te Ramsar door de Regering van Iran bijeengeroepen internationale conferentie. Zij zal van kracht worden na toetreding van zeven staten. Behalve het Verenigd Koninkrijk hebben vier landen, namelijk Finland, Iran, Zwitserland en de Sovjetunie, reeds hun ratificatieoorkonden ingediend. Deze Conventie wordt algemeen beschouwd als van zeer grote betekenis voor het behoud van het ecologisch evenwicht en van een onvervangbaar natuurlijk erfgoed ; de betekenis ervan gaat de enkele bescherming van de woongebieden der watervogels verre te boven.

6. In haar streven een bijdrage te leveren tot de bescherming en de verbetering van het milieu en de kwaliteit van het bestaan en gezien het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, beveelt de Commissie de Lid-Staten aan, voor zover zij zulks nog niet zouden hebben gedaan, zo snel mogelijk tot de twee bovengenoemde Conventies toe te treden.

Gedaan te Brussel, 20 december 1974.

Voor de Commissie

De Voorzitter

François-Xavier ORTOLI